

Konijn in een hip jasje. Het is belangrijk voor de sector om potentiële consumenten over de streep te trekken met nieuwe producten.

© VLAM

Studiedag rond huisvesting en toekomst konijnensector

Uitdagingen voor de konijnenhouderij

Elk jaar organiseren de Belgische en Nederlandse afdeling van de *World Rabbit Science Association (WRSA)* een gezamenlijke studiedag over de konijnenhouderij. Midden april waren de Nederlandse onderzoeker Karel de Greef, zijn Duitse collega Steffen Hoy en Peter Van Hoey van konijnslachterij Lonki gastsprekers op het Proefbedrijf Pluimveehouderij in Geel.

Jolien De Reu, landbouwconsulent Boerenbond

De Nederlandse onderzoekers Jorine Rommers en Karel de Greef van de universiteit van Wageningen (WUR) namen op 5 praktijkbedrijven de voetzolen van voedsters en vleeskonijnen onder de loep. Op de studiedag presenteerde de Greef de voorlopige resultaten van de eerste 3 bedrijven. In de jaren 90 werd naar schatting 15% van de voedsters na gemiddeld 5 worpen afgevoerd vanwege voetzoolproblemen. In een studie uit 2009 die het welzijn van de dieren bekeek, werden voetzoolproblemen bij voedsters geïdentificeerd als een ernstig

welzijnsprobleem bij 30% van de voedsters. Een grotere spijldikte bleek niet te werken als oplossing, voetmatjes wel. Tegenwoordig zitten alle productieve voedsters in Nederland op matjes of kunststofbodems. De onderzoekers stelden zich wel de vraag of het probleem opgelost werd dankzij de aangepaste huisvestingsmaatregel. Uit de voorlopige resultaten blijkt inmiddels dat de aangepaste vloeruitvoering een grote verbetering was, want bij slechts 3% van de onderzochte voedsters werden er voetzoolproblemen vastgesteld, onafhankelijk

van het aantal worpen. Verder bleek dat er verechting optreedt op kunststofbodems, waarbij het aandeel voedsters met eeltkloven toeneemt met de leeftijd. Maar er waren wel aanzienlijk minder effectieve wonden. Bij vleeskonijnen werden geen voetzoolafwijkingen geconstateerd.

Blik op de toekomst

Peter Van Hoey van konijnslachterij Lonki schetste een toekomstperspectief voor de konijnenhouderij tegen 2025. “De sector heeft enkele uitdagingen voor de boeg, maar we zijn ervan overtuigd dat hiervoor antwoorden gevonden zullen worden”, vertelt Peter. Hij stipte in zijn toelichting enkele punten aan. Tegen 2025 moeten ook voedsters in parken gehouden worden. Afgelopen zomer werd hierrond een advies van de Raad voor Dierenwelzijn gepubliceerd. Hierin werd nog open gelaten op welk tijdstip de voedsters in groep gebracht moeten worden. Dat punt vormt het onderwerp van een wetenschappelijk onderzoek dat binnenkort start. Volgens Peter is het belangrijk dat de Vlaamse konijnenhouders een betaalbaar product blijven produceren en dat ze zich blijven onderscheiden, om voorsprong te houden op hun concurrenten, zoals hun Franse collega's. In Nederland werd het lastenboek 'Beter Leven Keurmerk' (BLK) ook voor konijnen uitgewerkt. Sommige supermarkten leggen

alleen BLK-vlees in hun rekken. De normen in dit lastenboek zijn strenger dan wat wettelijk verplicht is. Momenteel vind je alleen van november tot december BLK-konijnen in de Nederlandse winkelrekken. Zomerparkkonijnen worden hiervoor omgeschakeld, zodat ze voldoen aan het lastenboek. Ook de krimpemde aanvoer van konijnen is volgens Peter een uitdaging. “De konijnenhouderij is een vrij onbekende sector, hij heeft onduidelijke wetgeving en vereist een hoge startinvestering. Maar hij heeft ook troeven: konijnenhouder is een aantrekkelijk beroep en konijnenvlees is een gezond product.” Als een antwoord op de algemene trend van de dalende vleesconsumptie lanceert Lonki nieuwe producten, zoals gyros of barbecuepakketjes waarin konijn een plekje krijgt naast het traditionele barbecuevlees.

De laatste uitdaging die aan bod kwam, is het evenwicht vinden tussen wat de afnemers van konijn vragen en wat ze effectief doen. Het belangrijkste argument voor de inkopers is veelal de prijs, hoewel ze in hun communicatie naar de consumenten de nadruk leggen op milieu en dierenwelzijn.

Duitse regelgeving onwerkbaar

De Duitse onderzoeker Steffen Hoy presenteerde de conclusies van zijn onderzoek uit 2016. Er werd gewerkt met een experimenteel groepshuisvestingssysteem, waarbij de voedsters beschikten

over een individuele ruimte met nestkast én een groepsruimte. De toegang tot de groepsruimte werd geregeld via kattenluikjes en de voedsters kregen een individuele chip ingeplant. Zo koos de voedster zelf of ze de gemeenschappelijke ruimte wou gebruiken. In elke ronde werden vier voedsters in het systeem gehuisvest en telkens gebruikte minstens één voedster nooit de groepsruimte. Bij de groepshuisvesting stelde men een lager speengewicht en een grotere sterfte bij de jongen vast. De onderzoekers concludeerden dat groepshuisvesting van fokkende voedsters met jongen onnodig wreed is voor de dieren en dat ze verboden moet

worden. Wat wel kan, is combihuisvesting van voedsters en vleeskonijnen, waarbij de voedsters individueel gehuisvest worden tot het spenen. Tot slot vestigde Hoy de aandacht op de Duitse wetgeving voor huisvesting van konijnen. Die kwam tot stand zonder enig overleg met de sector of de wetenschap en is totaal onwerkbaar. De oppervlakenormen zijn zeer ruim. Zo wordt voor voedsters wordt minimaal 6000 cm² geëist, exclusief de oppervlakte van de opspringplank. Doordat die opspringplank maximaal 15% geperforeerd mag zijn, kan de mest niet door het platform en dat resulteert in een vuile omgeving voor de dieren. ■

Tegen 2025 moeten ook voedsters in parken gehouden worden.

De onderzoekers scoren de voetzoolbeschadigingen op een schaal van 0 tot 3

Score 0 = onbeschadigd

Score 1 = oppervlakkige verwondingen ≤ 1 cm

Score 2 = verwondingen > 1 cm of meer dan 5 verwondingen met score 1 (eeltplek met kloven)

Score 3 = open wonde of meer dan 5 wonden met score 2.